

Jan Hnízdl: Je suis Chcimír

- CZ24 News | 23. ledna 2024

ČESKO: Veškeré loňské dění v Česku bylo téměř překryto předvánoční tragédií na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Jaké příčiny a souvislosti k ní mohly vést?

V roce 2006 vyšel v Lidových novinách můj komentář k činu korejského studenta Čo – Sung – Hua, který zastřelil dvaatřicet studentů a učitelů virginské univerzity. O pět let později jsem text aktualizoval v souvislosti s činem Anderse Breivika, který zastřelil osmdesát lidí na ostrově Utoya. Soudím, že příčiny a souvislosti mohou být podobné, jako u střelce na fakultě v Praze. Pominu snadnou dostupnost zbraní i absenci kvalitních psychotestů pro žadatele zbrojního pasu. Zakázat zbraně problém neřeší. Samy o sobě nezabíjejí. Podstatný je člověk, který stiskne spoušť a motivy, které ho k tomu vedou. Podstatné jsou společenské souvislosti.

Jaké jsou ty hlavní, které nás momentálně nejvíce ovlivňují?

Lidé jsou pod obrovským tlakem, válečná propaganda běží na plné obrátky. Válku proti covidu vystřídal válka na Ukrajině, válka v Pásmu Gazy. Ministryně války Černochová se nechá fotit s palnou zraní (totožnou, jakou použil vrah na Filozofické fakultě), ministr zkaženého nitra Rakušan nechá na zeď ministerstva pověsit figurínu prezidenta Putina v pytli na mrtvoly, premiér Fiala se s blaženým výrazem přehrabuje v hromadě nábojnic, „Češi by potřebovali válku. Vyhnat je v noci z baráku, zabít dítě a zapálit barák...” hřímá starosta Řeporyjí a významný politik ODS Pavel Novotný. „Je nutné se chystat na válku s protivníkem s jadernými zbraněmi,” přilévá oleje do ohně náčelník generálního štábu Karel Řehka. Děti se v počítačových hrách školí v neosobním zabíjení, jako přípravě na dálkové ovládání vražedných raket a dronů....

Když jste to takto shrnul, působí to až děsivě. Jak ta lačnost po zbraních a zabíjení působí na lidi mimo politiku?

Pro nemalou skupinu lidí představuje válečná propaganda, život ve společnosti bezohledného individualismu a konzumu, tlak, kterému jen těžko vzdorují. Bezprostředním důsledkem mohou být v krajním případě dva protichůdné stavy: deprese a úzkost nebo nepřátelství a agresivita. Stresovaný člověk prožívá zátěžovou situaci sobě na úkor, jeví známky psychické lability a ve vypjatých situacích může reagovat zkratkovitě: vraždou, sebevraždou, asociálním nebo antisociálním chováním. Společnost jej potom považuje za šíleného. Antipsychiatr R. D. Laing zastává názor, že i ta nejtěžší duševní onemocnění jsou „zvláštní strategií, kterou si člověk vytváří, aby mohl žít v podmínkách, které nejsou k životu.“ Léčit by se měla především sama společnost. Protože se taková reflexe neděje, stresovaní lidé se dostávají do společenské izolace a zahrnutí do kouta se stávají ještě nebezpečnějšími.

Zahrnutí do kouta pak začnou uvažovat, jak zabít co nejvíce lidí?

V mezním případě může dojít k tomu, že se rozhodnou tak jako Čo, Breivik, nebo střelec na Filozofické fakultě, sami „léčit“ nemocnou společnost. Jejich šílené činy jsou, v souvislostech stavu současné společnosti, vysvětlitelné. Můžeme se jen obávat, že nejsou poslední. Viníkem je každý politik, žurnalista i občan, který podněcuje a šíří nenávist, podílí se na válečné propagandě, nebo k ní mlčí. Válka je nejen lidská, ale především ekologická katastrofa. Její podporou si kopeme hromadný civilizační hrob. Zákaz Evropské unie k používání plastových příborů, talířů a brček nás asi nespasí.

Důsledkem vražedného řádění studenta Filozofické fakulty je i kauza ministra Mariana Jurečky, který se v době střelby i drahnou dobu po ní dobře bavil na předvánočním večírku svého úřadu. Co si o jeho chování myslíte?

Mi(ni)str (a)sociálních věcí Jurečka se veselil ještě v době, kdy měl o vraždění na fakultě ověřené informace. To je ostudné, trapné, amorální. Projev arogance a bezcitnosti. U vrcholného politika mě to nepřekvapuje. Divil bych se, kdyby se omluvil a z politiky odešel. To bych chtěl moc. Morálka politiků poklesla tak hluboko, že minimálním požadavkem je, aby dodržovali zákony. Zatímco poklesku mi(ni)stra Jurečky věnovala média obrovskou pozornost, ve skrytu zájmu zůstalo dění mnohem nebezpečnější. Ministryně války Černochová oznámila, že ministerstvo nebude zveřejňovat podrobnosti nákupů pro armádu. Od této chvíle může kupovat, co chce, za kolik chce, od koho chce. Boří tak základy právního státu a demokratické kontroly, zavádí autokracii a despocii. Křepčící Jurečka je proti ní neškodný břídil.

V minulém roce byla jinak nejčastějším tématem diskusí ve společnosti válka na Ukrajině. Do centra debat se kromě politiků dostávali i sportovci. Ať už olympijský vítěz v moderním pětiboji David Svoboda, nebo na začátku tohoto roku slovenský hokejový brankář Július Hudáček, jenž nemohl chytat za Kladno, ale v německém Frankfurtu není jeho angažmá problémem. Proč?

Pokud vím, hokejové Kladno, vedené Jaromírem Jágrem, angažovalo Hudáčka, který loni působil v ruské KHL, resp. v dresu kazašského Barysu Astana. To vyvolalo rozsáhlou kritiku na sociálních sítích. Nejvíce byla už tradičně slyšet „legenda z Nagana“, nyní „rusobijec“ Dominik Hašek. „Rozhodnutí majitele Rytířů Kladno považuji za nevhodné-špatné. Jde o životy našich spojenců a bezpečnost našich občanů. Od toho jsou námi zvolení lidé, aby nás chránili před nebezpečným jednáním jednotlivců zákonem,“ dodal Hašek, který kdysi sám působil v KHL.

„Především chci jasně a důrazně prohlásit, že jsem a vždy jsem byl naprosto jednoznačně proti válce na Ukrajině. Chci také zcela jasně zdůraznit, že jsem nikdy slovně ani žádným gestem či jinak nevyjádřil podporu ruskému režimu... Útoky na mou osobu se, bohužel, rozšířily z hokejového prostředí do celé společnosti a staly se ukázkovým příkladem toho, jak lze člověku zničit kariéru a například ukončit pracovní smlouvu, přestože ji nijak neporušil. A to jen kvůli domnělým názorům a zjevným pomluvám v médiích. Původně jsem chtěl nad celou touto podivnou mediální kauzou

mávnout rukou a neztrácet čas. Poté, co se moje malá dcera vrátila domů s pláčem, jsem změnil názor a rozhodl jsem se bojovat. A to jak tímto veřejným prohlášením, tak právními kroky. Zlu, pomlouvám a obyčejným lžím a manipulacím je třeba se bránit," uvedl ke kauze v prohlášení pro média Hudáček.

„Pane Júlíe Hudáčku. Máte můj respekt a podporu. Zlu, pomlouvám, lžím a manipulacím je třeba se bránit.

Pane Dominiku Hašku. Hluboce vás lituji. Šíříte zlobu a nenávist, uplatňujete zvrácený princip kolektivní viny. Místo srdce máte kus ledu. Musíte být velmi nešťastný.“

U sportu i Ukrajiny zůstaneme další otázkou. Tým českých lékařů prý testuje možnosti léčby válečných traumat ukrajinských vojáků a civilistů pomocí psychedelik. Víte o tom něco bližšího?

Úzkosti, deprese a postraumatické poruchy jsou v příčinné souvislosti s hrůzami války. Jsou reakcí člověka na podmínky, které nejsou k životu. „S kolegy jsme připravili inovativní protokol pro léčbu postraumatické stresové poruchy. Tento postup zahrnuje prvky takzvané psychedeliky asistované terapie, pro kterou využíváme unikátního efektu látky ketamin. Léčbu ketaminem pak kombinujeme s jednoduchou aplikací pro počítač či tablet, která do určité míry může nahradit psychoterapeuta,“ popsal doktor Horáček, vedoucí Centra pokročilých studií mozku a vědomí v Národním ústavu duševního zdraví. Jeho tým má podporu Bruselu.

„Snažíme se prosadit myšlenku, že duševní zdraví by mělo být implicitní součástí rekonstrukce Ukrajiny. V rámci duševního zdraví pak můžeme specificky hovořit o potenciálu zdravotnického užití psychedelických látek v terapii. Podobně jako v případě Evropské unie, kdy šlo o jednu z priorit českého předsednictví, tak i v rámci rekonstrukce Ukrajiny, může být v rámci duševního zdraví Česko lídrem agendy pro celou EU,“ řekl Viktor Chváta, který usiluje o legalizaci použití psychedelik v terapii na evropské úrovni.

Ve Wikipedii se píše, že ketamin se zneužívá pro své disociativní účinky, vyvolává ketaminový trip, projevující se například halucinacemi, pocity depersonalizace a oddělení od vlastního těla...člověk má pocit, že je nehmotná entita vznášející se vesmírem. Na rozdíl od jiných látek s halucinogenními účinky může vyvolat poměrně silnou psychickou závislost. Není to podivná léčba?

Podávání psychedelik Ukrajincům, strádajícím hrůzami války, nemá s terapií nic společného. Je to medicína na scestí. Po žních zbrojařských firem se chystají žně pro farmabyznys. Ukrajinci nepotřebují ani další zbraně, ani fet. Nepotřebují se „jako nehmotná entita vznášet vesmírem“. Potřebují mír ve své zemi a ve své duši. Každý, kdo si dovolí zmínit naléhavost mírového řešení, je ale obratem označen za dezoláta, putinovce, vraha ukrajinských žen a dětí, chcimíra. Největší překážkou pro uzavření míru je v této chvíli prezident Zelenskyj. Řídí se heslem „když něco nejde vojenskou silou, je potřeba víc vojenské síly“. Vžil se do role spasitele Ukrajiny, vojevůdce, který srazí Rusko na kolena. Nespasí, nesrazí. Stejně jako se nepodařilo zničit virus, nepodaří se zničit Rus. Jedině za cenu sebezničení. Stále více Ukrajinců přestává věřit vládní propagandě, utíká nebo se skrývá před nástupem vojenské služby. Předpokladem mírového řešení je, že se sami Ukrajinci zbaví Zelenského. Ten volby zakázal, dokud neskončí válka. Ta neskončí, dokud neproběhnou volby. Tomu se říká kvadratura kruhu. Nejděsivější je, že politici mluví o válce s takovou samozřejmostí, jako by byla nevyhnutelná a občané to považují za samozřejmé. Chci mír.

AUTOR: Jan Hnízdil

ZDROJ: Blogosvet